

Gradić Džendauvi u Kvinslendu i prošle godine je stradao u poplavama

Rekordne temperature u 57 gradova

Čak 57 gradova, gradića i manjih naselja širom Australije zabeležilo je ove godine najviše ikada izmerene novembarske temperature. Od većih gradova rekorde su zabeležili Njukasl i Vulongong u NSW sa 42,2 odnosno 40 stepeni Celzijusa.

Ali, ova dva grada su daleko iz manjih mesta u unutrašnjosti gde je živa išla čak i blizu 50. podeka na samom kraju proleća,

Naselje Andamuka u Južnoj Australiji

mim tim, više padavina na kontinentu.

To takođe znači da lokalni nivo mora na neko vreme raste, objasnio je Džon Čerč, okeanograf sa Univerziteta NSW.

- Visok nivo mora u zapadnom Pacifičkom okeanu, kroz indonežanski arhipelag, preliva se u istočni Indijski okean i na severozapad Australije. Siri se zatim oko Australije u smeru suprotnom od kretanja kazaljke na satu, postepeno menjavajući - slikovito je opisao profesor Čerč.

Odstupanja u visini plime i oseke ne odnose se samo na pojavu poput La Ninje. Mnoštvo faktora utiče na količinu vode koja se izliva na bilo koji određeni deo obale, kao što su promene u obalnoj geografiji ili vremenu. Na primer, cikloni (nizak vazdušni pritisak), uzrokuju porast lokalnog nivoa mora, jer manja sila pritiška površinu okeana.

Kristina Vijola, doktorand na Univerzitetu u Njukaslu, mišljenja je da nisu samo kuće izgrađene na morskim liticama ili uz peščane plaže u opasnosti da ih odnesne nadošla morska voda koja zapljuškuje obalu.

- Ukoliko pogledamo infrastrukturu, sa

kao što je mestačke Andamuka na severu Južne Australije gde je izmereno tačno 48 Celzijusa!

Evo najtoplijih mesta u Australiji ovog proleća:

1. Andamuka (Južna Australija) 48°C
2. Mari (Južna Australija) 46,6°C
3. Firoj Krosing (Zapadna Australija) 46,5°C
4. Mildura (Viktoria) 45,7°C
5. Menindi (Novi Južni Vels) 45,6°C

plimama većim od očekivanih, postoji potencijalna mogućnost poplava - naglasila je ova naučnica.

Veća plima može da ošteti i ekosisteme, kao što su peščane dine, i da izvrši pritisak na ušća reka, koja štite kopnenu područja od obalnih oluja. Kako se klima zagreva, a klimatski pokretači poput La Ninje postaju sve ekstremniji, postavlja se pitanje da li treba da očekujemo veća odstupanja u visini plime i oseke?

Doktorka Pauer je mišljenja da je taj proces u toku.

La Ninja, zvuči pomalo paradoksalno, takođe može da snizi nivo mora širom sveta. Ogromne količine vode izvucene iz tolog zapadnog Pacifika i baćene na suv, žedan australijski kontinent mogu da proizvedu merljiv i značajan pad nivoa mora.

- Tokom La Ninja leta 2010/2011. videli smo da je globalni nivo mora opao za pet milimetara - rekao je profesor Čerč.

Ali, efekat snižavanja nivoa mora La Ninja je samo privremen. Poput rezervoara koji polako curi, voda koja je pala s neba na Australiju na kraju se sliva nazad u okean, a nivo mora tako se vraća na prethodni nivo.

T. OSTOJIC

m²ilan

INOVATIVNA KUPOVINA NEKRETNINA (3)

"Egzotika" donosi rizik

PIŠE: Milan VLAŠIĆ

U drevna vremena, kralj je svojim ljudima naložio da stave stenu na put. Onda se sakrio u žbunje i gledao da vidi da li će neko pomeriti stenu s puta.

Neki od kraljevih najbogatijih trgovaca i dvorani su prošli i jednostavno zaobišli stenu. Mnogi ljudi su krivili kralja da nije držao puteve dovoljno čistim i lako prohodnim, ali nikо od njih nije uradio ništa povodom uklanjanja kamena.

Jednog dana, pojavio se seljak noseći povrće. Prišavši steni, seljak je spustio svoj teret i pokušao da gurne kamen sa puta. Posle mnogo guranja i naprezanja, konačno je uspeo. Nakon što se vratio po povrće, primetio je tašnu kako leži na putu gde je bila stena. U tašni je bilo mnogo zlatnika i kraljeva poruka koja objašnjava da je zlato bilo za osobu koja je sklonila stenu sa puta.

Pouka ove priče je da treba da se potrudite oko svega. Da ništa ne dolazi samo i da neće niko drugi za vas nešto uraditi.

■ **Čuvajte se onih investicija, koje "obećavaju" velike zarade**

Investirajte pametno

U situaciji niskih kamatnih stopa kao što je to sada, bukvano na svetskom nivou, moguće je kupiti nekretninu gde je rata kredita u nekim slučajevima čak manju od kirije koju plaćate nekome drugome.

Iako tu treba voditi računa o mnogim drugim faktorima i troškovima, nameće se zaključak da je jeftinije kupiti nego biti pod zakupom. S druge strane, niske kamatne stope nisu dobre za ljude koji više ne rade, a koji imaju ušteđevinu. Novac usled inflacije gubi na vrednosti, a ne donosi prihod, a u nekim slučajevima banke naplaćuju više za držanje novca, nego što plaćaju na ime kamata.

Treba, dakle, tražiti način da vaš novac investirate pametno, da se zaštите maksimalno, a da imate prihod te da vaša investicija nije u kategoriji riskantnih. Uvek se držite onoga šta poznajete, budite maksimalno konzervativni iako to znači manji prihod od vašeg novca, ali i

manji rizik.

Čuvajte se onih investicija koje obećavaju velike zarade jer je to vezano za velike rizike. Posebno ako nešto ne poznajete, a zvuči vam egzotično, bežite od toga. U principu, investicije koje obećavaju ogromne zarade promovišu ljudi za proviziju i prilично su vešti da vam odgovaraju na pitanja, ali na jedno pitanje još nisu našli ubedljiv odgovor.

Kada neko hvali neku investiciju koja će udvostručiti uložene pare ili polučiti spektakularne rezultate, samo pitajte što to tako nešto dobro oni nude vama, što sami ne ulažu pare u tako dobru i "sigurnu" investiciju. Imaće oni naravno neki odgovor i na to pitanje, ali neće biti logičan pa nemojte ni slušati silne "dokaze".

Obezbedite prihod

Cinjenica jeste da ako je nešto baš toliko dobro i sigurno onda (ne kažem da nema dobrih prilika), ljudi koji takve informacije imaju sami investiraju ili u svom najvećem krugu, a ne idu okolo i nude manje više nepoznatim ljudima da se obogate. Ne budite naivni, ako vam se nešto čini isuviše dobro da bi bilo istina, onda to nije istina.

Jedan od relativno najsigurnijih načina da investirate svoju ušteđevinu, barem kada je Australija u pitanju, jesu nekretnine. S obzirom na to da je vama potrebno nešto što donosi prihod, izbegavajte zemljišta koja se ne izdaju u zakup, već tražite stan ili kuću koji se mogu rentirati. Naime, bilo kako bilo, ljudi negde moraju živeti tako da vam je prihod garantovan za vašu ušteđevinu.

Ako vam je cilj da nekretnina koju kupujete jednoga dana vredi više, svakako razmislite o kupovini kuće zbog potencijala samog zemljišta. Stanovi imaju svoje prednosti, ali kuća je kuća. Ukoliko nemate nameru da se zadužujete, teško je naći toliko sredstava da nekretninu kupite samostalno, ali vas to ne sprečava da ipak kupite o čemu ćemo pisati drugom prilikom.

